

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЗАЦІЯ БАЗ ДАНИХ ТА ЗНАНЬ»

Компонента освітньої програми – обов'язкова (4 кредити)

Освітньо-професійна програма	Алгоритмічне та програмне забезпечення комп'ютерних систем
Спеціальність	122 (F3) Комп'ютерні науки
Галузь знань	12(F) Інформаційні технології
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Кириченко Олександр Олександрович - асистент кафедри математичних проблем управління і кібернетики https://mpuik.chnu.edu.ua/pro-nas/spivrobotnyky/kyrychenko-oleksandr-oleksiiovych/
Контактний тел.	+38(0372)509-340
E-mail:	ol.kyrychenko@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=3192
Консультації	очні та онлайн - згідно з графіком (за попередньою домовленістю зі студентами)

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна "Організація баз даних та знань" спрямована на формування у студентів системи фундаментальних знань та компетентностей щодо проектування та розробки баз даних у сучасних інформаційних системах. Курс охоплює вивчення теоретичних основ систем баз даних, їх архітектури та історії розвитку, різних моделей даних, реляційної моделі та реляційної алгебри, семантичного моделювання предметної області, а також теорії нормалізації реляційних баз даних. Матеріал дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти практичних навичок проектування концептуальних, логічних та фізичних моделей баз даних з використанням CASE-систем, роботи з сучасними СУБД (зокрема MySQL), маніпулювання даними засобами мови SQL, розробки збережених процедур та функцій, оптимізації запитів та забезпечення цілісності даних, що є необхідним для реалізації багаторівневих клієнт-серверних застосувань та розподіленої обробки даних у професійній діяльності.

Мета навчальної дисципліни: формування системи фундаментальних знань та компетентностей щодо застосування навичок в області проектування та розробки баз даних

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. МОДЕЛЮВАННЯ ДАНИХ	
Тема 1	Вступ. Системи баз даних. Основні поняття й архітектура. Історія розвитку БД
Тема 2	Моделі даних
Тема 3	Реляційна модель даних
Тема 4.	Семантичне моделювання предметної області
Тема 5.	Теорія нормалізації реляційної моделі даних
МОДУЛЬ 2. МОВИ ЗАПИТІВ	
Тема 6	Загальна характеристика мовних засобів спілкування з СКБД. Мова Query-By-Example
Тема 7	Мова SQL та огляд її можливостей
Тема 8	Особливості реалізації SQL в СКБД My SQL
МОДУЛЬ 3. ПРОЕКТУВАННЯ ТА ЗАХИСТ БАЗ ДАНИХ	
Тема 9	Проектування баз даних
Тема 10	Цілісність даних
Тема 11	Транзакції та цілісність даних
Тема 12	Проблеми паралельної роботи транзакцій. Транзакції та відновлення даних
Тема 13	Захист даних у СКБД
Тема 14	Навігаційна обробка даних
МОДУЛЬ 4. КЛАСИФІКАЦІЯ БАЗ ДАНИХ	
Тема 15	Класифікація баз даних. Структура та особливості сучасних промислових СКБД
Тема 16	Розподілені та паралельні бази даних
Тема 17	Бази даних у мережі Інтернет
Тема 18	Системи аналітичної обробки даних
Тема 19	Об'єктно-орієнтовані та об'єктно-реляційні бази даних
Тема 20	Бази знань
Тема 21	Дедуктивні та темпоральні бази даних. Перспективи розвитку баз даних та знань

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються інноваційні освітні технології: інформаційно-комунікаційні, технології студентоцентрованого навчання; проектна діяльність; традиційні та інтерактивні форми і методи навчання, серед яких: лекції-візуалізації (із застосуванням комп'ютерної техніки), проблемні лекції, лабораторні заняття, інтегровані заняття, заняття з використанням систем електронного навчання Moodle/Google Classroom; індивідуальні та групові консультації, самостійна робота (індивідуальна під керівництвом викладача-тьютора); використання елементів дистанційного навчання (за потреби): відеолекції, відеозаняття і

відеоконференції засобами Google Meet, Zoom тощо, самостійно-дослідницька робота та ін.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: захист студентами лабораторних робіт; поточні опитування; тестування.

Підсумковий контроль – екзамен.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetsko-ho-natsionalnoho-universytetu.pdf> ;
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/hkzbr1b2/polozhennia-pro-vyivlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chnu-2025.pdf>.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=5924>
2. <https://www.coursera.org/learn/introduction-to-databases>
3. <https://www.coursera.org/projects/introduction-to-relational-database-and-sql>
4. <https://www.coursera.org/specializations/database-systems>
5. <https://www.coursera.org/learn/relational-database-design>

Детальна інформація щодо вивчення курсу «Організація баз даних та знань» висвітлена у робочій програмі навчальної дисципліни